

3. Vývoj zahraničního obchodu České republiky se státy mimo EU v roce 2007

3.1. Dynamika zahraničního obchodu ČR se státy mimo EU

- Srovnání vývoje obrátu zahraničního obchodu se státy mimo EU s celkovým obrátem zahraničního obchodu**

Zahraničněobchodní vztahy ČR se státy mimo EU byly v roce 2007 (stejně jako v roce 2006) provázeny nadprůměrným tempem růstu. Celkový obrát zahraničního obchodu v roce 2007 vzrostl meziročně o 14,6 % (v roce 2006 proti roku 2005 o 14,9 %), obrát zahraničního obchodu se státy mimo EU zaznamenal meziroční růst o 15,0 % (o 17,8 %). V relaci k jednotlivým teritoriálním uskupením mimo EU byla dynamika zahraničního obchodu rozdílná. Tempo růstu obrátu zahraničního obchodu s evropskými tranzitivními ekonomikami (15,1 %), rozvojovými ekonomikami (18,9 %) a zejména s ostatními státy (45,0 %) bylo nadprůměrné, podprůměrný růst provázal obrát zahraničního obchodu s ostatními vyspělými tržními ekonomikami (11,3 %), státy ESVO (5,3 %) a zejména se Společenstvím nezávislých států (1,5 %).

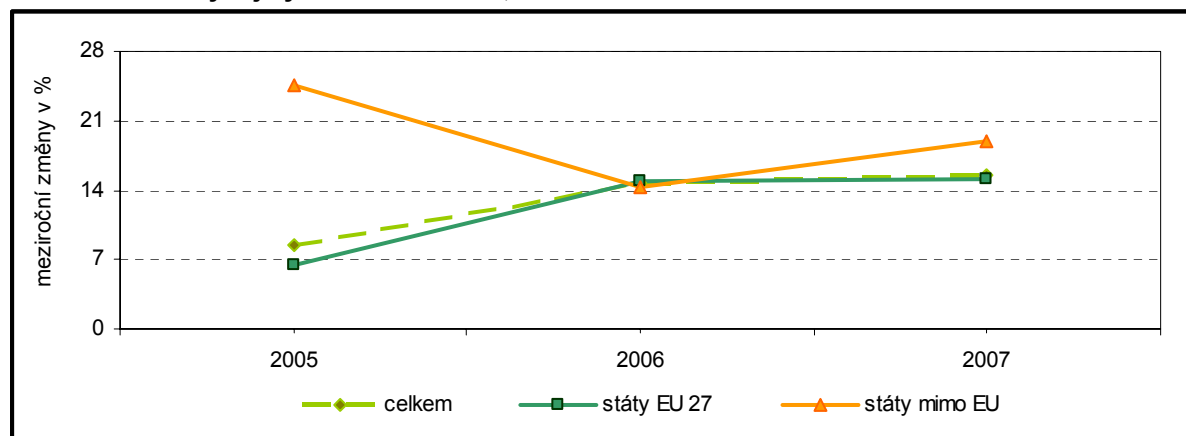
Tabulka č. 3 Dynamika zahraničního obchodu ČR s teritoriálními uskupeními mimo EU

Teritoriální uskupení mimo EU	Vývoz			Dovoz		
	2007	meziroční změna		2007	meziroční změna	
	v mld. Kč		v %	v mld. Kč		v %
Státy ESVO	50,3	10,6	26,6	37,3	- 6,1	- 14,2
Ostatní vyspělé tržní ekonomiky	95,1	4,0	4,3	165,8	22,5	15,7
Rozvojové ekonomiky	84,7	15,0	21,5	137,6	20,3	17,3
Evropské tranzitivní ekonomiky	26,1	4,1	18,9	6,5	0,2	1,9
Společenství nezávislých států	92,4	19,1	26,0	158,0	- 15,3	- 8,8
Ostatní státy	15,9	5,4	51,8	189,8	58,4	44,4
Uvedená teritoriální seskupení celkem	364,5	58,2	19,0	695,0	80,0	13,0

- Vývoz do států mimo EU**

Meziroční růst vývozu ČR do států mimo EU byl vyšší v porovnání s meziročním růstem celkového vývozu o 3,4 p.b. a s meziročním růstem vývozu do států EU 27 o 3,9 p.b.. Na meziročním navýšení celkového vývozu o 334,6 mld. Kč se však zvýšení vývozu do států mimo EU podílelo pouze 17,3 %. Mezi jednotlivými teritoriálními uskupeními byly však v dynamice vývozu zřejmě rozdíly. Největší relativní růst byl zaznamenán u vývozu do ostatních států, nejnižší pak do ostatních vyspělých tržních ekonomik. Na navýšení celkové hodnoty vývozu do států mimo EU měl největší podíl nárůst vývozu do Společenství nezávislých států (téměř 33 %), rozvojových ekonomik (přibližně 26 %) a států ESVO (přes 18 %).

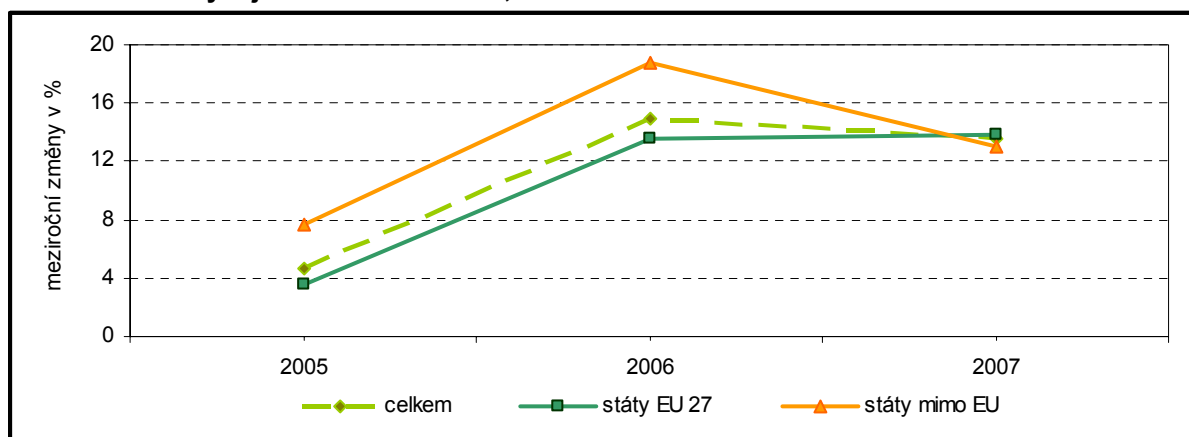
Graf č. 7 Vývoj vývozu ČR celkem, do států EU 27 a do států mimo EU

- **Dovoz ze států mimo EU**

Meziroční růst dovozu ČR ze států mimo EU byl nižší v porovnání s meziročním růstem celkového dovozu o 0,6 p.b. a s meziročním růstem dovozu ze států EU 27 o 0,3 p.b.. Na meziročním navýšení celkového dovozu o 286,5 mld. Kč se zvýšení dovozu ze států mimo EU podílelo téměř dvěma pětinami (38,9 %). Mezi jednotlivými teritoriálními uskupeními byly v dynamice dovozu značné rozdíly. Na jedné straně bylo zřejmé vysoce nadprůměrné tempo růstu dovozu z ostatních států, nadprůměrné u dovozu z rozvojových ekonomik a ostatních vyspělých tržních ekonomik a téměř stagnace dovozu z evropských tranzitivních ekonomik, na druhé straně pokles provázal dovoz ze Společenství nezávislých států a ze států ESVO. Na růstu hodnoty dovozu ze států mimo EU měly výrazný podíl ostatní státy, dále pak ostatní vyspělé tržní ekonomiky a rozvojové ekonomiky, negativní vliv měl pokles dovozu ze Společenství nezávislých států a států ESVO.

Graf č. 8 Vývoj dovozu ČR celkem, ze států EU 27 a ze států mimo EU

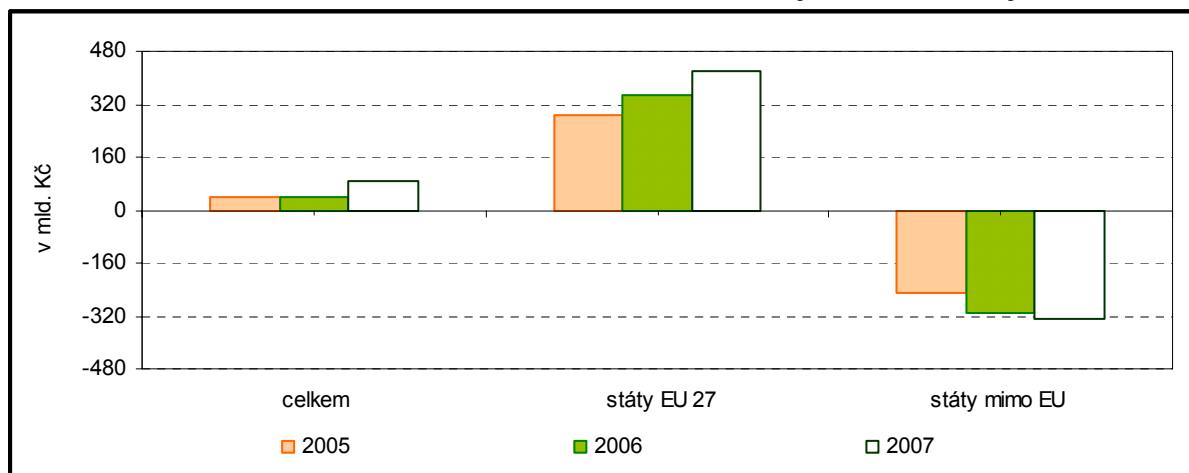

3.2. Saldo zahraničního obchodu ČR se státy mimo EU

- **Bilance zahraničního obchodu celkem**

Celková bilance zahraničního obchodu ČR byla v posledních letech ovlivňována na straně jedné rostoucím aktivem obchodu se státy EU 27, na straně druhé zvyšujícím se pasivem obchodu se státy mimo EU. Zlepšující se kladná bilance zahraničního obchodu se státy EU 27 pokryla nejen rostoucí schodek obchodu se státy mimo EU, ale přispěla i k narůstajícímu přebytku celkového zahraničního obchodu ČR.

Graf č. 9 Saldo zahraničního obchodu ČR celkem, se státy EU 27 a se státy mimo EU

- **Bilance zahraničního obchodu s teritoriálními uskupeními mimo EU**

Zahraničněobchodní bilance ČR byla však v relaci k jednotlivým teritoriálním uskupením mimo EU značně rozdílná. Jediným teritoriálním uskupením, vůči kterému ČR dlouhodobě vykazuje kladné (a mírně rostoucí) saldo zahraničního obchodu, jsou evropské tranzitivní ekonomiky. Nízký (v porovnání s ostatními teritoriálními uskupeními) a postupně klesající schodek, který přešel v roce 2007 do přebytku, provázal obchodní bilanci se státy ESVO. Tato dvě uskupení měla však dosud nejnížší podíl na celkovém obrátu zahraničního obchodu ČR. Trvale vysoký schodek byl charakteristický pro zahraniční obchod (celkově 363,3 mld. Kč v roce 2007) s ostatními státy, Společenstvím nezávislých států, s ostatními vyspělými tržními ekonomikami a s rozvojovými ekonomikami.

Tabulka č. 4 Obchodní bilance s teritoriálními uskupeními mimo EU

Teritoriální uskupení mimo EU	2004	2005	2006	2007	Změna v roce 2007 proti roku	
					2004	2006
	v mld. Kč					
Státy ESVO	- 10,5	- 9,1	- 3,7	13,1	23,6	16,8
Ostatní vyspělé tržní ekonomiky	- 68,1	- 45,2	- 52,2	- 70,7	- 2,6	- 18,5
Rozvojové ekonomiky	- 56,5	- 37,4	- 47,6	- 53,0	3,5	- 5,4
Evropské tranzitivní ekonomiky	11,3	13,7	15,6	19,7	8,4	4,1
Společenství nezávislých států	- 57,1	- 83,9	- 100,0	- 65,7	- 8,6	34,3
Ostatní státy	- 85,3	- 88,4	- 120,9	- 173,9	- 88,6	- 53,0
Uvedená teritoriální seskupení celkem	- 266,2	- 250,3	- 308,8	- 330,5	- 64,3	- 21,7
Státy EU 27	236,6	288,4	349,8	420,7	184,1	70,9

- **Největší schodek obchodní bilance s ostatními státy**

Z výše uvedených údajů je zřejmé, že největší a stále rostoucí schodek bilance se koncentroval do obchodu s ostatními státy. V roce 2007 pasivum obchodní bilance s ostatními státy se proti roku 2004 prohloubilo více než dvojnásobně. Alarmující je především ta skutečnost při jakých hodnotách vývozu a hodnotách dovozu tento schodek vznikl. Zatímco v roce 2007 krytí dovozu vývozem činilo u ostatních vyspělých tržních ekonomik 57,4 %, u Společenství nezávislých států 58,5 % a u rozvojových ekonomik 61,6 %, tak u ostatních států tento ukazatel dosáhl pouze 8,4 %. Hodnota dovozu z ostatních států převyšovala v roce 2007 téměř 12krát hodnotu vývozu do těchto států.

Graf č. 10 Obchodní bilance ČR s teritoriálními uskupeními mimo EU

